

λάβρα

λάβρα, η, ουσ. [<μσν. λάβρα <αρχ. επίθ. λάβρος]. **1.** ο καύσωνας: «η παρατεταμένη λάβρα του Ιουλίου κατέστρεψε την αγροτική παραγωγή». **2.** ψυχική ή σεξουαλική υπερδιέγερση: «τον κυρίευσε η λάβρα του έρωτα || η λάβρα του κορμιού της τον πήγε στον έβδομο ουρανό». (Λαϊκό τραγούδι: *έχεις χειλάκια ρουμπινιά και δυο ματάκια μαύρα, μες την καρδιά μου βάλανε του έρωτος τη λάβρα*)·

- *γίνομαι φωτιά και λάβρα*, εκνευρίζομαι πάρα πολύ, οργίζομαι, εξοργίζομαι: «όταν βλέπω κάποιον να περιπαίζει γέρο άνθρωπο, γίνομαι φωτιά και λάβρα»·

- *είναι φωτιά και λάβρα*, **α.** επικρατεί αφόρητη ζέστη, επικρατεί καύσωνας: «σχεδόν κάθε χρόνο ο Ιούλιος είναι φωτιά και λάβρα». **β.** είναι πολύ θυμωμένος, πολύ εκνευρισμένος: «μην πας τώρα στο διευθυντή να του ζητήσεις άδεια, γιατί είναι φωτιά και λάβρα». **γ.** (ιδίως γυναίκα), προκαλεί έντονη ψυχική ή σεξουαλική υπερδιέγερση: «αυτή η γυναίκα είναι φωτιά και λάβρα || το κορμί της είναι φωτιά και λάβρα». (Λαϊκό τραγούδι: *τα ματάκια σου τα μαύρα που είναι όλο φωτιά και λάβρα*). **δ.** (για τιμές) είναι υπερβολικά υψηλές: «όλα τα είδη στην αγορά είναι φωτιά και λάβρα»·

- *έχω λάβρα στην καρδιά*, έχω μεγάλο ερωτικό πόθο, φλέγομαι από έρωτα: «κάθε φορά που τη βλέπω, χάνω τα λόγια μου, γιατί έχω λάβρα στην καρδιά γι' αυτή τη γυναίκα». (Λαϊκό τραγούδι: *έλα, μάνα μου, να φιλήσω το χειλάκι σου, έχω στην καρδιά μου λάβρα*, θα σου βγάλω πια τα μαύρα κι όλο κόκκινα θα ντύσω το κορμάκι σου). Συνών. *έχω γιαγκίνι στην καρδιά*·

- *μ' άναψε φωτιά και λάβρα*, (ιδίως γυναίκα), μου προκάλεσε έντονη ψυχική ή σεξουαλική υπερδιέγερση: «απ' την πρώτη στιγμή που είδα αυτή τη γυναίκα, μ' άναψε φωτιά και λάβρα». (Λαϊκό τραγούδι: *τα ματάκια σου τα μαύρα μ' άναψαν φωτιά και λάβρα* και μου πήραν το μυαλό μου, όμορφο μελαχρινό μου)·

- *τον έκανα φωτιά και λάβρα*, τον εκνεύρισα πάρα πολύ, τον εξόργισα: «μόλις τον είδα, άρχισα να τον δουλεύω που έχασε πάλι η ομάδα του και σε λίγη ώρα τον είχα κάνει φωτιά και λάβρα»·

- *φωτιά και λάβρα να σε κάψει!* είδος κατάρας·

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας